

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne izvzemši nedelje in praznike. — Inserati do 80 petih vrst in Din 2. do 100 vrst in Din 2.50. od 100 do 300 vrst in Din 3. večji inserati petih vrst Din 4.— Popust po dogovoru, inserati davek posebej. »Slovenski Narod« velja mesečno in Jugoslaviji Din 12.— za inozemstvo Din 25.— Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNISTVO
LJUBLJANA. Knafljeva ulica štev. 5
Telefon: 31-23, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1. telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101. SLOVENJ GRADEC, Slovenski trg 5. — Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Za človečansko svobodo, razum in demokracijo

Prezident Roosevelt obsoja diktaturo in filozofijo sile: Leto 1940 naj bo leto, v katerem bo demokracija opravičila svoj obstoj kot najboljša oblika vladavine, kar jih je človeštvo kdaj ustvarilo

Washington, 4. januarja. AA. (Reuter) Včeraj opodine sta se ponovno sestala obo doma na tretje zasedanje 76. Kongresa Združenih držav. Seja je bila otvorenja s poslanico predsednika Roosevelta, katero so potom po radiju objavili vsemu svetu.

Predsednik Roosevelt je v svojem govoru izjavil: Socialne in gospodarske razmere, iz katerih so v inozemstvu rezultat revolucije in diktature, so popolnoma enake, kakor razmire pri nas, za katere se bomo, da bi jih na miroljubnem način rešili. Diktature in filozofijo sile so imeli skoro v vsakem primeru svoj izvor v potrebi, da se izvede drastična akcija za izboljšanje notranjih razmer tam, kjer demokrat ka akcijo iz kakrškega drugačega razloga ni mogla izvršiti sodobnih potreb in izpolnitve zahtev.

Roosevelt se je nato dotaknil opomina, katerega je navedel v svoji zadnji poslanični kongresu, ko je poudaril, da bodo američki državljanji v svojem vsakdanjem življenju občutili učinkin dogodka na drugih celinah. Predsednik Roosevelt se je izjavil proti tistem, ki zahtevajo v vztrajajo pri tem, da lahko Združnjene države kot samostojna entita žive v sreči in blagostanjtu in da si zagotove na lahek način svojo bodočnost v okviru vsakega izolacije, medtem ko je zunaj tega zida civilizacija, trgovina in kultura človeškega rodu lahko v težkih krčih. Lahko razumevam čustva tistih ljudi, je dejal, ki opominjajo narod na to, naj nikar ponovno ne pristane, da bi pošljali ameriško mladino na evropska tla, toda nihče od njih ni zahteval pristanka, ker tudi nihče ne priznakuje takde odločitve. Ogonoma večina mojih sodržavjanov prav ni opušča nade in pričakovanih, da Združnjene države ne bodo potejnje v vojsko. Obstojte velike razlike med državami, ki niso v vojni in med trditvami, da ta vojna nima z nimi nobene zveze. Nam se ne treba bojevati z drugimi narodi. Toda z drugimi narodi vsaj lahko delamo, da bi se omogočili mir, ki bo razvedril tegobe sveta, če bomo delovali tako, da bomo obenc pomagali tudi lastnemu narodu.

Gledati moramo v bodočnosti in skrbeti za bodočnost naših otrok, kolikor bi osali dečki, podel pod oblast zdržuene sile. Mi gledamo gledati v bodočnosti, da bi uvedli njen učinek na našo lastno bodočnost, če bi bili vsi mali narodi na svetu ogroženi v svoji neodvisnosti in če bi bili priključeni relativno močnim vojskam sistemom.

Gledati moramo pa tudi v bodočnosti, da bomo videli kakšno življenje bodo morali živeti naši otroci, če bi bil velik del ostalega sveta prisiljen obvezati boga, vasiljenega od tujega vojnega vladanja, oziroma če bi mu bilo prepovedano, da sponzoro božja. Moramo gledati v bodočnosti, da bi se učniki moralno in prepozneli v red, da bi nadaljevali Roosevelt, da bi videli učnike, ki bi nastali na naše bodoče rodo, če bi svetovno trgovino nadzirali neki narod, ki bi to kontrolo izvajal s svojo obroženo vojno silo.

Nadalje je Roosevelt poudaril, da z ozirom na negotovanje v svetu zahteva, da kongres poveča kredite za vojsko in mornarico toda ne zaradi zmede, temveč zaradi sposobnosti koristit in prav tako, da ostvari določilne pristojbine. Govorec o brezposelosti je Roosevelt odločilni evropski proračun, ki izkorišča brezposelne za pravzgodno prebranego oborovanja, ki ima rezultat avtoritativne režime.

Roosevelt je poudaril, da se nagiba k ameriškemu načinu zatiranja brezposelnosti s povečevanjem narodnega dohodka.

Mi k zatiranju narod, je rekel na koncu Roosevelt, moramo hraničevati na tej celini plamen slovenške svobode, razuma in demokracije ter častnega postopanja.

Ameriške simpatije za evropske demokracije Newyorkski list za Rooseveltova načela

Washington, 4. jan. s. (Havas). V ameriških političnih krogih poudarjajo posebno dejstvo, da je na podlagi včerašnjega Rooseveltovega govora razvidna moralna solidarnost med načeli, ki vodijo Anglico in Francijo v vojni ter med onim, kar si predstavlja američko javno mnenje o razvedravajuji, ki bo priznalo tudi nalet na obalo načel.

Mornariški minister je predložil kongresu, naj odobi predsedniku Rooseveltu pravico, da v primeru nevarnosti za državo prevzame kontrolu nad vsemi ameriškimi ladjami, gradnjo ladij in ladjevinami. Predlog izrecno poudarja, da so to samo varnostni ukrepi, katerih izvedba zaenkrat še ni aktualna.

Washington, 4. jan. s. (Reuter) Ameriška vlada je sporočila Kongresu, da bo proračun za vojsko in mornarico v tekočem letu povisil na 270 milijonov dolarjev. Početan izdatkov se razteza na vsa področja vojske in mornarice, tako tudi na letalstvo in obalo načel.

Ministar morarjev je predložil kongresu, naj odobi predsedniku Rooseveltu pravico, da v primeru nevarnosti za državo prevzame kontrolu nad vsemi ameriškimi ladjami, gradnjo ladij in ladjevinami. Predlog izrecno poudarja, da so to samo varnostni ukrepi, katerih izvedba zaenkrat še ni aktualna.

Današnji newyorski listi podpirajo v Rooseveltovem govoru predvsem trdno voljo Združenih držav, da se ne zapletejo v sedanjem vojnu, na drugi strani pa jašne simpatije za Anglijo in Francijo. »New York Sun« pravi, da pomeni govor zopet odsodno postopanja Nemčije in sovjetske Rusije ter izraža željo po miru, ki bi načrti konec vsem težavam. »New York Post« poudarja voljo, da bodo Združenje države sodelovale pri sklenitvi trajnega mira.

Podpredsednik stranke Jovo Banjan je v dalmajnem govoru razložil stališče JNS glede na proračun in notranji položaj, dr. Kosta Kumanudi pa je govoril o aktualnih zadevah notranje politike. Govorila sta natobje bivši narodni poslanec Jeremija Protić in bivši podpredsednik beograjske občine Dobro Bogdanović. Konference je počela uspešna, ter je bilo sklenjeno na najlepši način v najkrajšem času velik shod.

NOVI TAJNIK ZAGREBSKE DELAVSKE ZBORNICE

Za novega glavnega tajnika Delavske zbornice v Zagrebu je bil imenovan namesto odpuščenega Vlastjela Pfeifferja zatrebnički odvetnik dr. Zvonimir Vinković, ki je že večer prevzel posle.

PREPOVEDAN LIST V ZAGREBU

Z odlokom banske oblasti v Zagrebu je propovedano na podlagi čl. 14. zakona o izpremembi in izpopolnitvi zakona o tisku od 6. januarja leta 1929. nadaljnje izha-

gih izjavljajo v zvezi s tem, da so vtiči glasovi izmišljeni in da samo dokazujojo angleški manever, ki hoče Nemčiji podatakati dvoumnost v njenem jasnom stališču

do sovjetsko-finskega konfliktu, da bi tako ustvarili dvome in zmešljavo pri neutralnih državah in jih pridobili za britanske interese.

Nemška nota Švedski

Nemška vlada bo smatrala prevoz zavezniškega vojnega materiala za Finsko kot kršitev švedske neutralnosti

Stockholm, 5. jan. e. Parlament se sestane v pondeljek na izredno sejo. V diplomatskih krogih švedske prestolnice izjavljajo, da bodo na tej seji na dnevnem redu zunanjopolitična vprašanja v zvezi z ostro nemško noto. V tej noti je nemška vlada zagrozila Švedski, da bo množstvene transportske vojnega materiala iz Anglije

in Francijo preko Švedske na Finsko smatrala za kršitev švedske neutralnosti. Kot motiv navaja nemška vlada, da zavezniški posiljki vojnega materiala zato, da bi pomagali mali ogroženi državi, temveč da se zagotovijo strategične pozicije v tem delu severne Evrope.

Politične aretacije v Budimpešti

Budimpešta, 5. jan. e. Politični oddeleni budimpešanske policije je odkrila zaročo v vrstah puščiščnih križev. V zvezi s tem je bilo včeraj aretirano pet oseb, med njimi ugledni organizatorji in funkcionari Antal Ostán. Zaroča je bila odkrita na podlagi nekega pisma. Med omenjeno skupino

Finci odbijajo močne sovjetske napade

Dočim Finci poročajo o novih uspehih na vseh odsekih fronte, trdijo v Moskvi, da včeraj ni bilo važnejših dogodkov

Helsinki, 4. jan. s. (Reuter) Z norveške meje poročajo, da so finska letala včeraj bombardirala luko Liinhamari pred Poročno. Podrobniosti o napadu še niso znane. Sicer so na Dalnjem severu vojaške operacije zastale ter se udejstvuje zaenkrat samo letalstvo.

V centralni in južni Finski, kjer so včeraj popoldne prenahali snežni metezi, pa se je aktivnost na bojiščih zopet povečala. Iz Karelije poroča finsko vojno poročilo o borbah pri Suomussalmiju. Finska vojska še nadalje zasleduje manjše oddelke poračne sovjetske divizije ter je zajela dokaj vojnega materiala.

Na Karelijski zemeljski ožini so sovjetski čete izvedle včeraj dva večja napada, ki pa sta bila oboje odbita. Prvi napad, ki je sledil popoldne po močni topniški pravljici, je veljal centralnemu odseku tega dela fronte. Večji oddelki sovjetske pehotne so napadli finske postojanke, bili pa so odditi s topovskim in strojnškim ognjem. Zvečer je sledil drugi enako močen napad na drugem delu fronte.

Iz Leningrada poročajo, da prihajajo že vedno nova ojačanja za sovjetske čete na Karelijski zemeljski ožini. Med novimi četami so predvsem oddelki iz Sibirija.

Finsko vojno poročilo

Helsinki, 4. januarja. AA. (Havas) Snočni komunikat finskega vrhovnega povelj-

ca krovne štabe leningradskega vojskega okrožja na položaju na finskih frontah pravi: 3. januarja ni bilo važnejših dogodkov.

Sovjetsko poročilo

Moskva, 4. jan. AA. (DNB) Poročilo generalnega štaba leningradskega vojskega okrožja na položaju na finskih frontah pravi: 3. januarja ni bilo važnejših dogodkov.

Na Karelijski zemeljski ožini so sovjetski čete izvedle včeraj dva večja napada, ki pa sta bila oboje odbita. Prvi napad, ki je sledil popoldne po močni topniški pravljici, je veljal centralnemu odseku tega dela fronte. Večji oddelki sovjetske pehotne so napadli finske postojanke, bili pa so odditi s topovskim in strojnškim ognjem. Zvečer je sledil drugi enako močen napad na drugem delu fronte.

Iz Leningrada poročajo, da prihajajo že vedno nova ojačanja za sovjetske čete na Karelijski zemeljski ožini. Med novimi četami so predvsem oddelki iz Sibirija.

Iz Leningrada poročajo, da prihajajo že vedno nova ojačanja za sovjetske čete na Karelijski zemeljski ožini. Med novimi četami so predvsem oddelki iz Sibirija.

